

SKOLFS 2024:161

Utkom från trycket
den 5 februari 2024

**Skolverkets föreskrifter
om ämnesplan för ämnet godshantering – hjullastare i
gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning
på gymnasial nivå;**

beslutade den 23 januari 2024.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 8 kap. 4 § körkortsförordningen (1998:980), 8 kap. 2 § förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens, 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

1 § Ämnesplanen för ämnet godshantering – hjullastare finns i bilagan till dessa föreskrifter.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2024.
 2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

På Skolverkets vägnar

PETER FREDRIKSSON

Anna Jägberg

Godshantering – hjullastare

Ämnet godshantering – hjullastare behandlar godshantering med hjälp av hjullastare och olika typer av lastbärare. Det behandlar också lastning och lossning av gods samt lagar och andra bestämmelser som reglerar yrkesmässig godshantering.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet godshantering – hjullastare ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om gods och godshantering samt om hjullastare och den utrustning som används vid godshantering med hjullastare. Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att framföra hjullastare med hänsyn till säkerhet och miljö. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla förmåga att planera och genomföra yrkesmässig godshantering med hjullastare och tillhörande utrustning.

Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta och samarbeta på ett säkert och kvalitetsmässigt sätt i enlighet med lagar och andra bestämmelser inom området. Undervisningen ska även ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om arbetssätt som främjar ekonomisk och miljömässig hållbarhet inom godshantering med hjälp av hjullastare.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla en yrkesidentitet och ett yrkesmässigt språk samt förmåga att kommunicera med såväl arbetskamrater som kunder. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla förståelse för vikten av ett ansvarsfullt förhållningssätt gentemot kunder och kunders egendom. Vidare ska undervisningen bidra till att utveckla elevernas förmåga att ta initiativ och lösa problem.

I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att arbeta med uppgifter som återspeglar och förbereder för situationer som eleverna kan komma att möta i arbetslivet.

Undervisningen i ämnet godshantering – hjullastare ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper om gods och godshantering.
- Kunskaper om hjullastare och den utrustning som används för att hantera gods.
- Förmåga att köra och manövrera hjullastare för godshantering.
- Förmåga att planera och genomföra yrkesmässig godshantering med hjullastare och tillhörande utrustning för godshantering.
- Förmåga att arbeta och samarbeta på ett säkert, miljö- och kvalitetsmässigt sätt i enlighet med lagar och andra bestämmelser inom området.
- Förmåga att använda ett yrkesmässigt språk samt anpassa språket efter målgruppen.

Nivåer i ämnet godshantering – hjullastare

Nivå 1, 100 poäng.

Nivåkod: GODN1000X**Centralt innehåll**

Undervisningen i ämnet godshantering – hjullastare på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Termer och begrepp inom godshantering.
- Olika typer av gods och hur de hanteras säkert och miljömässigt.
- Olika typer av godsmärkning och symboler på gods.
- Olika typer av lastbärare och deras olika användningsområden.
- Metoder för hantering av olika typer av gods och lastbärare vid lagerhantering samt vid lossning och lastning på fordon.
- Olika typer av hjullastare och tilläggsutrustningar samt godshanteringsutrustning och deras olika användningsområden vid godshantering.
- Metoder för olika typer av beräkningar utifrån hjullastares och utrustningars begränsningar, till exempel med hänsyn till godsets mått och vikt, olika typer av lastbärare samt olika körmiljöer.
- Funktioner hos godshanteringsutrustning och metoder för genomförande av tillsyn och enklare underhåll av hjullastare och utrustning samt vilka konsekvenser bristande tillsyn och underhåll kan medföra.
- Körning och manövrering av hjullastare i varierande miljöer på ett riskmedvetet och miljövänligt sätt.
- Genomförande av olika typer av beräkningar i samband med hantering av gods med hjullastare och tilläggsutrustning.
- Hantering och byte av hjullastares tilläggsutrustning för olika användningsområden, däribland skopa, kranarm och pallgafflar.
- Genomförande av tillsyn och enklare underhåll av hjullastare, tilläggsutrustning och godshanteringsutrustning.
- Hantering av olika typer av gods och lastbärare med olika typer av godshanteringsutrustning i olika miljöer i samband med godshantering eller godstransporter.
- Säkerhetsmedvetet samt miljö- och kvalitetsmässigt arbete såväl självständigt som tillsammans med andra i enlighet med rutiner, lagar och andra bestämmelser inom området samt för att förhindra person- och egendomsskador.
- Användning av tekniska begrepp och uttryck samt yrkesmässig kommunikation med medarbetare och kunder.

Betygskriterier

Av 15 kap. 24 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Eleven visar **godtagbara** kunskaper om gods och godshantering.

Eleven visar **godtagbara** kunskaper om olika typer av hjullastare och tillhörande utrustning för godshantering samt deras användningsområden.

Eleven kör och manövrerar hjullastare på ett säkert, riskmedvetet och miljömässigt sätt.

Eleven planerar och genomför med **viss säkerhet** yrkesmässig godshantering med hjullastare och tillhörande utrustning för godshantering i samband med lagerhantering eller godstransporter.

Eleven arbetar säkert, miljö- och kvalitetsmässigt i enlighet med lagar och andra bestämmelser inom området. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är **godtagbart**.

Eleven kommunicerar med **viss** användning av fackspråk som är anpassat till målgruppen.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven visar **goda** kunskaper om gods och godshantering.

Eleven visar **goda** kunskaper om olika typer av hjullastare och tillhörande utrustning för godshantering samt deras användningsområden.

Eleven kör och manövrerar hjullastare på ett säkert, riskmedvetet och miljömässigt sätt.

Eleven planerar och genomför med **säkerhet** yrkesmässig godshantering med hjullastare och tillhörande utrustning för godshantering i samband med lagerhantering eller godstransporter.

Eleven arbetar säkert, miljö- och kvalitetsmässigt i enlighet med lagar och andra bestämmelser inom området. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är **gott**.

Eleven kommunicerar med **god** användning av fackspråk som är anpassat till målgruppen.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om gods och godshantering.

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om olika typer av hjullastare och tillhörande utrustning för godshantering samt deras användningsområden.

Eleven kör och manövrerar hjullastare på ett säkert, riskmedvetet och miljömässigt sätt.

Eleven planerar och genomför med **god säkerhet** yrkesmässig godshantering med hjullastare och tillhörande utrustning för godshantering i samband med lagerhantering eller godstransporter.

Eleven arbetar säkert, miljö- och kvalitetsmässigt i enlighet med lagar och andra bestämmelser inom området. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är **mycket gott**.

Eleven kommunicerar med **mycket god** användning av fackspråk som är anpassat till målgruppen.

